

Bedligholdelse og Inventar 28,000 Kr., og Renter og Afdrag, regnet til 5 pCt. af et Beløb af ca. 600,000 Kr., hvilket vi, antager jeg, i den sidste Snes Aar have anvendt til Opførelsen af ny Skolebygninger, vil jeg anslaa til 30,000 Kr. Vort Skolebudget er altsaa 140,000 Kr. Naar Byens Befolkning regnes at være 35,000 Mennesker, vilde jeg ikke finde det et for stort men et antageligt Tilskud, naar vi fik 1 Kr. pr. Individ eller 35,000 Kr. om Aaret af Statskassen. Det vilde blive omtrent 25 pCt. af vor virkelige Udgift. En saadan Fremgangsmaade vilde ogsaa i høj Grad have simplificeret hele den Mellemregning, der nu efter Lovforslaget skal finde Sted med Hensyn til de Tilskud fra Statskassen, som efter Regeringens Forslag og ogsaa efter det af Folketinget vedtagne aarlig skulde ske. Det vilde være overmaade simpelt, man udbetalte lige saa mange Kroner, som der efter den sidste Folketælling var Indvaanere i Kommunen, og dermed var hele den Mellemregning afgjort. Jeg har kun tilladt mig disse Bemærkninger for at accentuere, at Købstæderne ved det foreliggende Lovforslag, ogsaa saaledes som det er kommet fra den høje Regering, efter min Mening ere forfordelte, at de ikke have faaet det, som de have billigt Krav paa og saa meget mere have billigt Krav paa, fordi det dog skal erkendes, at er der nogen, der har været virkelig opofrende og villig til at gøre noget for sit Skolevæsen, da har det gennemgaaende været Købstæderne. Men dermed maa de ærede Landboere ikke tro, at jeg vil kaste nogen Skygge paa dem, jeg befatter mig overhovedet ikke med de Forhold, som jeg ikke nøje kender, men Købstæderne ere jo nu en Gang ikke forvante med Hensyn til Bidrag; der bliver sjelden, om jeg saa tør sige, Kælet for os, og jeg vilde da ogsaa efter Omstændighederne kunne være fuldt nøjet med det Forslag, som er fremkommet fra den høje Regering. Det tilfredsstiller mig som sagt ikke fuldt, men jeg vilde dog i det hele og det store have kunnet slutte mig til Regeringens Forslag, som jeg finder er vel begrundet i enhver Henseende og ogsaa virkelig hder et stort Bidrag til Ophjælpsningen ogsaa for Købstædernes Skolevæsen. Naturligvis vilde der, naar man kom nærmere ind paa Detaillerne, være et og andet ogsaa i Regeringens Forslag, som jeg kunde ønske ogsaa at

se ændret, men som sagt i det hele og store tror jeg, at Købstæderne vilde være vel tilfredse, hvis det Lovforslag kunde være blevet til Lov, saaledes som det er kommet fra Regeringens Side. Men anderledes stiller det sig unægtelig for mig, naar jeg ser paa de Forandringer, som ere foretagne af det andet Ting, og som jeg nu skal gøre til Genstand for nogle faa Bemærkninger.

De Forandringer, som ere foretagne i det andet Ting, bleve af en æret Taler i Gaar betegne som ikke værende Forbedringer, og i hvert Tilfælde, naar jeg stiller mig paa Købstædernes Standpunkt, maa jeg sige, at de ere mindre end Forbedringer, thi de give ligefrem Købstæderne en ugunstigere Stilling, ikke alene end de vilde have faaet efter Regeringens Lovforslag, men ogsaa end de hidtil have haft. En af de første og en af Hovedanførerne, som jeg retter mod det Forslag, vi have faaet fra det andet Ting, er den, at man af for mig uforklarlige Grunde paa en Gang har gjort et voldsomt Indgreb i den hele kommunale Styrelse, har skudt Byraadene fuldstændig eller saa godt som fuldstændig til Side, og i næsten alt, hvad Skolevæsenet angaar, har opstillet en hel ny kommunal Myndighed, som hidtil har haft en sideordnet Stilling med Byraadene, men som nu fuldt ud skal erstatte Byraadet. Jeg sigter her til de ny Skolekommissioner. Jeg finder dette saa meget uretferdigere, som det ikke er mig bekendt, at der har været nogen Konflikt af Betydning mellem Skolemyndighederne og Byraadene. Efter det Kendskab, jeg har til de kommunale Forhold, har der netop været det allerønsteligste Samarbejde mellem Byraadene og Skolekommissionerne, saa det er saa meget forunderligere, at man paa en Gang vil sætte Byraadene helt til Side og gøre et Indgreb i den Myndighed, der ved Loven af 26de Maj 1868 er henlagt til dem, saa meget behynderligere, som man dog altid raaber paa det kommunale Selvstyre. Man vil nu paa en Gang sætte Byraadene ud af Spillet og lade den nyvalgte Skolekommission komme til at indtage Byraadets Plads. Jeg tror, det vilde være i højeste Grad uheldigt, hvis dette blev til Lov. Jeg tror, at netop det, at man ikke vil forbeholde Byraadet andet end at bevilge de Penge, som den nyvalgte Skolekommission behager at